

Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet)
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss ”Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033”

Dnr: I2021/02884

Sammanfattning av ärendet

På uppdrag av regeringen remitteras Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033. Rapporten publiceras på Trafikverkets hemsida. Remissyttranden ska ha kommit in till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 28 februari 2022.

Vetlanda kommun anser att detta kan vara ett tillfälle att lyfta synpunkter i frågor som rör förutsättningarna för infrastrukturplaneringen och dess genomförande. Vårt yttrande berör både nationell och regional plan eftersom finansieringen för olika projekt hämtas från de båda planerna.

Vi tar upp följande punkter:

- Systemsyn på länets järnvägar
- Kostnadsutveckling och samhällsekonomiska analysen för elektrifiering av järnvägssträckan Nässjö-Vetlanda
- Försening i gällande planer
- Byggande av cykelvägar på banvallar
- Högsta tillåten hastighet på väg

Yttrandet tillsänds också Region Jönköpings län.

Systemsyn på länets järnvägar

Region Jönköpings län har idag persontrafik och godstransporter på järnväg till sina kommunhuvudorter. Regionens strategi är tydlig att utveckla detta system till en enhetlig standard för att långsiktigt utgöra grunden för ett hållbart och tillväxtfrämjande person- och godstrafiksystem. Betydelsen för ett utvecklat spårssystem är centralt för regionens utveckling. Ekonomiskt finns en tydlig uppsida i rationell trafikering och ett ökat resandeunderlag. Ett led i denna satsning är redan beslutade inköp av nya tåg och byggande av ny tågdepå i Nässjö.

Grunden för infrastrukturinvesteringar i järnväg är nationell plan, men där regional plan och annan finansiering kan komplettera.

Vetlanda kommun anser därför att en systemsyn ska ligga till grund och att regionens helhetsbild även fångas i Nationell plan. I korthet innebär det följande beslutade och nya bansträckor:

1. Y:et, Värnamo-Jönköping/Nässjö, 11 mil, delvis ny sträckning, elektrifiering
2. Jönköpingsbanan, mötes-/stationsåtgärder
3. Nässjö- Eksjö, 3 mil, elektrifiering
4. Nässjö- Vetlanda, 4 mil, reinvestering och elektrifiering.

Åtgärden på Vetlandabanan ger möjlighet till direktförbindelse mellan Vetlanda-Jönköping då elektrifiering är fullt utbyggd på hela sträckan.

Vetlanda kommun anser att denna satsning ska förordas och ses som ett paket i Nationell plan, med benämningen "Regionala banor i Jönköpings län". Genomförandet genomförs i prioritetsordning eller i takt med att de kan startas.

Kostnadsutveckling och samhällsekonomiska analysen för elektrifiering av järnvägssträckan Nässjö-Vetlanda

Vetlanda kommun ser med oro på hur kostnader och samhällsekonomiska analyser presenteras i projektet.

I en nyligen avslutad åtgärdsvalsstudie för elektrifiering av järnvägssträckan Nässjö-Vetlanda summerades en total investeringsnivå till 778 mnkr. I den samhällsekonomiska analysen som är framtagen i underlaget till Nationell plan presenteras en projektkostnad på 1580 mnkr vilket är dubbelt så hög som i åtgärdsvalsstudien. Summan är anmärkningsvärd för upprustning och elektrifiering av en järnväg på 4 mil.

Vi ifrågasätter att reinvestering av banan redovisas som en kostnad i den samhällsekonomiska analysen. Även i ett nollalternativ, när inget elektrifieringsbeslut är aktuellt, kommer reinvestering behövas av banan. Reinvesteringen i sig är motiverad för att minska löpande underhållskostnader. Finansiering i Trafikverkets underhållsanslag bör förordas.

Den samhällsekonomiska analysen utgör bara en del av beslutsunderlaget. Det finns ändå anledning att ifrågasätta att man som här redovisar olönsamhet i projektet när långsiktiga positiva effekter inte har fångats. Hit kan räknas betydelsen för en kommuns attraktivitet och tillväxt att långsiktigt behålla och utveckla kommunens enda tåglinje. Systemnyttan för hela regionen fångas inte heller.

Det finns en stor potential att utveckla såväl person- som godstrafik på de oelektrifierade banorna öster om Nässjö. Kapacitetsbristen på framförallt Vetlandabanan är idag stor. Näringslivet börjar också ha svårt att rekrytera arbetskraft då de allmänna kommunikationerna är underutvecklade. Handelskammaren i Jönköpings Län m.fl har tagit initiativ till ett "upprop" som undertecknades redan inför förra planrevideringen av närmare 300 företag som bl a konstaterar att: *"För oss är det strategiskt viktigt att beslut om satsningar på ovan nämnda banor sker skyndsamt för att erhålla en fungerande och robust infrastruktur vilket skapar tillväxt i regionens företag. Det skapar också trygghet vilket är en förutsättning för framtida investeringar i regionen"*. Bland de företag som undertecknat uppropet kan nämnas bolag som Hydro,

OBOS Sverige, MP-bolagen, Plannja, Scania CV, IKEA Hultsfred, Hjaltevadshus, Green Cargo m fl.

Försening i gällande regional plan Jönköpings län

Nu gällande plan har i mycket liten omfattning påbörjats och förverkligats i länet. Detta är ett mycket stort bekymmer eftersom de nyttor som investeringarna ska ge uteblir. Andra angelägna åtgärder i regionen blockeras av prioriterade projekt som inte genomförs.

Vetlanda kommun vill därför starkt understryka vikten av att nya länsplanen utökas med de medel som inte kommit till användning i nuvarande plan.

Byggande av cykelvägar på banvallar

Trafikverkets tolkning av nuvarande regelverk gör det omöjligt att använda statliga medel för att anlägga cykelväg på nedlagda järnvägar trots att åtgärden skulle göra stor nytta med en relativt liten insats. Exempel finns i Vetlanda kommun där genomförande inte har medgivits trots beslut om finansiering i Regional plan.

Vetlanda kommun vill framföra att regelverket ses över och att möjlighet till byggande medges.

Högsta tillåten hastighet på väg

Den hastighetsöversynen som pågår på vissa av för länet mycket viktiga vägar och som innebär sänkt hastighet måste upphöra. I stället för att sänka hastigheten bör mer medel avsättas för trafiksäkerhetsåtgärder som innebär oförändrad eller höjd hastighet.

Vänliga hälsningar

Henrik Tvarnö

Kommunstyrelsens ordförande

Gunnar Elmeke

Teknisk chef